

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Keizerspark (Wingene, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2020G283
Projectcode LBO: 2020K295

Juli 2020 – Januari 2021

NOTA

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog: Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	9
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

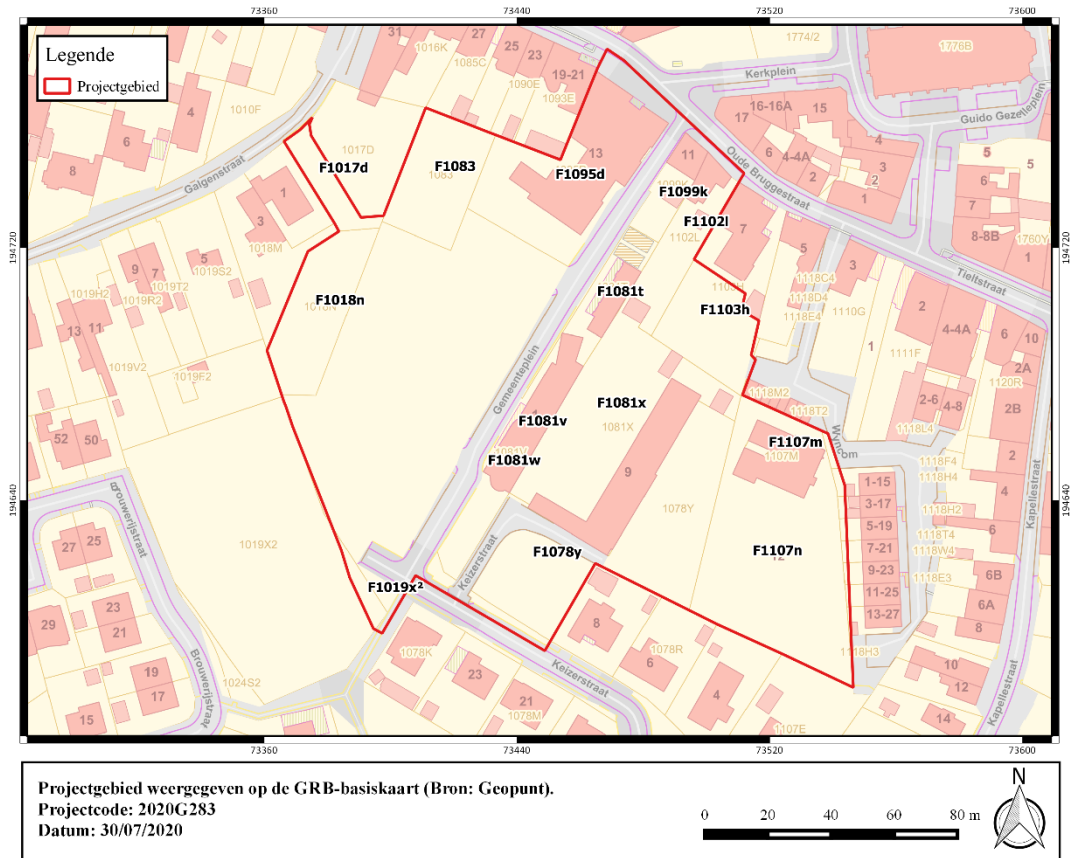

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Wingene
	Deelgemeente	/
	Postcode	8750
	Adres	Oude Bruggestraat 7,9,11,13 /Gemeenteplein 1/ Keizerstraat 12 8750 Wingene
	Toponiem	Keizerspark
Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 73284$ $Y_{\min} = 194565$ $X_{\max} = 73609$ $Y_{\max} = 194790$	
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Wingene, Afdeling 1, Sectie F, zie figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de inrichting van een nieuw park op het terrein rondom het gemeentehuis van Wingene, langs de Oude Bruggestraat. Het volledige projectgebied is ca. 2,29 ha groot en is heden in gebruik als park. Circa 3100 m² van deze oppervlakte is bebouwd. Een deel van deze bebouwing wordt gesloopt. Vervolgens wordt het bestaande gemeentehuis verbouwd en een nieuwbouw gerealiseerd, evenals de aanleg van verharding en nieuwe riolering. Vervolgens wordt een nieuwe groenzone gerealiseerd waarbij de bestaande beplanting zoveel mogelijk wordt behouden.

De traditionele landschappenkaart plaatst Wingene op de overgang tussen de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei en de zandleemstreek. De dorpskern is gelegen op de noordelijke flank van de Tieltsse cuestaruug die afhelt richting de vallei van de noordoostelijk gelegen Steenbeek. De locatie van het terrein, op een hoger gelegen flank op de rand van de gradiëntzone langs de Steenbeek moet aantrekkelijk geweest zijn voor rondtrekkende jager-verzamelaars. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op de afzettingen van het Tertiair. De bodemkaart geeft aan dat de ondergrond bestaat uit postpodzolbodems waarbij oorspronkelijke bodemvorming grotendeels is herwerkt. Dit kan mogelijk een impact hebben gehad op archeologische bewaringscondities. Mogelijk is lokaal toch bodemontwikkeling bewaard of zijn bij de aanleg van het huidige parkgebied delen van het bodemarchief verstoord geraakt. Teneinde de bodemopbouw en archeologische bewaringscondities te evalueren werd ter hoogte van de geplande werkzaamheden een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het bodemarchief sterk gefragmenteerd en verstoord is. In de boringen zijn geen aanwijzingen waargenomen voor een beter bewaard bodemprofiel. Daarentegen is vastgesteld dat in een groot aantal boringen een deel van de moederbodem is geroerd.

Uit het historisch kaartmateriaal kan afgeleid worden dat het onderzoeksgebied zich net ten zuiden van de historische dorpskern van Wingene bevindt. Op de Ferrariskaart is het terrein voor het grootste deel als akker- en grasland weergegeven. Langs het tracé van de huidige Oude Bruggestraat is bewoning weergegeven met achterliggende moestuintjes. De dorpskerk met omliggende begraafplaats bevindt zich een kleine 100 m ten noordoosten van het onderzoeksgebied. De 19e-eeuwse bronnen geven nog steeds bebouwing weer langs de straatzijde. Op het overige terreindeel valt weinig evolutie op te merken. Op het luchtbeeld van 1971 is te zien hoe het onderzoeksgebied nog grotendeels in gebruik was als akker- en grasland. Tegen de straatzijde bevindt zich bewoning. Op het luchtbeeld van de jaren '80 is een vrij drastische verandering te zien. Een groot deel van het terrein wordt verhard en doet dienst als parking, tevens worden verschillende gebouwen opgetrokken. De daaropvolgende decennia is weinig verandering op te merken. De impact van deze werken op het bodemarchief is op heden ongekend.

Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied of in de nabije omgeving zijn geen archeologische vindplaatsen of indicatoren gekend. Gekende vindplaatsen in de ruime omgeving wijzen enerzijds op bewoning en begraving tijdens de brons- en ijzertijd en anderzijds op menselijke aanwezigheid tijdens het mesolithicum. Bij onderzoek naar aanleiding van de herinrichting van de gemeentelijke sporthal 'De Tuimelaar', ten noorden van het huidige onderzoeksgebied, werden bij staalname in een bewaarde podzolbodem verschillende mesolithische artefacten gerecupereerd. Daarnaast werd er tijdens het proefsleuvenonderzoek aardewerk uit de bouwvoor gerecupereerd dat vermoedelijk dateert uit het neolithicum. Aan de Sint-Amandsstraat, ten oosten van het onderzoeksgebied, werden bij vlakdekkend onderzoek twee kringgreppels in kaart gebracht die als grafmonumenten uit de bronstijd worden

geïnterpreteerd. Tevens werden een 3-tal structuren in kaart gebracht die eveneens in de metaaltijden worden geplaatst. Naast deze vastgestelde vindplaatsen zijn op basis van luchtfotografische prospectie eveneens een groot aantal vermoedelijke grafmonumenten uit de metaaltijden herkend in de omgeving. Zo wordt ten oosten van de dorpskern, op een gebied tussen de Steenbeek en de Ringbeek de aanwezigheid van een uitgestrekte funeraire ruimte vermoed met meerdere circulaire monumenten. De gekende waarden wijzen bijgevolg op menselijke aanwezigheid tijdens de steentijden en begraving tijdens de metaaltijden. Uiteraard kunnen resten uit andere perioden niet uitgesloten worden.

Hoewel op basis van de landschappelijke situatie en de gekende vindplaatsen in de ruime omgeving ter hoogte van het onderzoeksgebied uitgegaan kan worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt bijkomend onderzoek als weinig zinvol beschouwd. De waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wijzen op een sterk gefragmenteerd en verstoord bodemarchief.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werkzaamheden rondom het gemeentehuis van Wingene wordt geen bijkomend archeologisch onderzoek aanbevolen. Hoewel op basis van de beschikbare gegevens een trefkans inzake archeologisch erfgoed afgeleid kan worden wijzen de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek niet op gunstige bewaringscondities m.b.t. archeologisch erfgoed in eender welke vorm. Tijdens het booronderzoek werd vastgesteld dat het oorspronkelijke bodemprofiel niet is bewaard en delen van de moederbodem zijn geroerd waardoor het bodemarchief in sterke mate is gefragmenteerd. Vermoedelijk is deze versterking het gevolg van de inrichtingswerken in de jaren '80 van vorige eeuw. De kans dat bijkomend onderzoek in de vorm van archeologische boringen of proefsleuven in dit geval nog kan leiden tot een wezenlijke kennisvermeerdering wordt dan ook als zeer beperkt ingeschat. Vanwege dit gebrek aan potentiële kenniswinst wordt

1.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant de inrichting van een nieuw park rond het gemeentehuis van Wingene. Hoewel op basis van de landschappelijke situatie en de gekende waarden in de omgeving van het onderzoeksgebied uitgegaan kan worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt bijkomend onderzoek als weinig zinvol beschouwd. De waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wijzen op een sterk verstoord en gefragmenteerd bodemarchief waarbij de kans op kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek te beperkt is.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

